

Onderwerp: herijking uitvoeringsprogramma watergebiedsplan 'Linschoterwaard'

Datum vergadering: 7 oktober 2020

Registratienummer: 1658511 versie 3

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de herijking van het watergebiedsplan Linschoterwaard;
2. In te stemmen met de onderstaande wijzigingen t.o.v. het oorspronkelijke plan:
 - Het niet realiseren van de bypass landgoed Linschoten;
 - Het niet realiseren van de berging in de grienden op landgoed Linschoten;
 - het uitwerken van een alternatief voor het vergroten van de boezemberging Oude Rijn;
 - het niet uitvoeren van het grootonderhoud aan van de keringen Montfoortsevaart.

Toelichting

Het watergebiedsplan 'Linschoterwaard' is in 2011 vastgesteld. Binnen het watergebiedsplan is een groot aantal maatregelen opgenomen om de waterbeheersing te verbeteren. Bij de uitvoering van het watergebiedsplan is enige vertraging opgetreden. De integrale aanpak, waarbij een gedegen proces, invloed en draagvlak in het gebied belangrijke vereisten zijn, resulteerde onder meer in de langdurige onderhandelingen met grondeigenaren. Nu, negen jaar later, zijn de meeste maatregelen uitgevoerd en is zicht op afronding van het watergebiedsplan. Er zijn echter een aantal vastgestelde maatregelen, waarvan, door ontwikkelingen in de afgelopen jaren, het nut en noodzaak zijn afgenomen. Om deze reden wordt voorgesteld het uitvoeringsprogramma te herzien en deze maatregelen niet, of in aangepaste vorm uit te voeren. Voorliggend voorstel geeft de stand van zaken van het watergebiedsplan 'Linschoterwaard' en vraagt het bestuur om in te stemmen met de aanpassing van het maatregelenpakket.

Het aanpassen van het maatregelenpakket leidt tot een herziene prognoses voor het watergebiedsplan. Er wordt voorzien dat hierdoor ca. € 900.000 niet zal worden besteed.

Het aanpassen van het maatregelenpakket heeft geen gevolgen voor de rechten en plichten van de (destijds bij inspraak) betrokken belanghebbenden. Voor alle opgaven zijn adequate maatregelen uitgevoerd, zij het dat de vereiste waterberging wordt niet op landgoed Linschoterwaard, maar elders ingericht. Op dit alternatief is te zijner tijd inspraak mogelijk. De bypass op landgoed Linschoten wordt niet uitgevoerd omdat de opgave op een andere wijze is ingevuld (zie Ad1.).

Na uitvoering van het aangepaste maatregelenpakket kan worden gesteld dat de waterbeheersing in de betreffende gebieden op orde is en kunnen de vereiste peilen worden ingesteld.

Herijking

Het watergebiedsplan had als doel de volgende opgaven op te pakken:

1. wateropgave wateroverlast;
2. schoon water en ecologie: Europese kaderrichtlijn water: doen van onderzoek en uitvoeren concrete maatregelen;
3. waterhuishouding op orde en betrouwbare waterpeilen: hydraulische knelpunten aanpakken.

Ad.1. Wateropgave wateroverlast

- Gemaal Waardsedijk en inlaat Snelrewaard

In 2018 is het gemaal opgeleverd. De bouw van het gemaal heeft een zeer positief effect op het boezemgebruik van het Oude Rijngebied. Na de ingebruikname van het nieuwe gemaal worden de polders Snelrewaard en Noord-Linschoten niet meer op de Oude Rijnboezem, maar op de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel uitgemalen. Het oude gemaal Snelrewaard aan de Lange Linschoten is buiten gebruik gesteld.

- Inlaat en vispassage nabij voormalig gemaal Snelrewaard.

Bij het buiten gebruik gestelde gemaal Snelrewaard was een inlaat en een vispassage voorzien. Het plan heeft zich ontwikkeld tot een totaalensemble, waarbij de molenstomp een prominente plaats gaat innemen, de inlaat en vispassage worden verplaatst naar de Lange Linschoten, de keringen langs de voorvliet worden afgegraven en natuurvriendelijke oevers langs de voormalige voorboezem en in de polder zijn voorzien. Dit plan is momenteel in voorbereiding.

-Bypass Landgoed Linschoten.

De Lange Linschoten kronkelt door het dorp Linschoten en het peil steeg regelmatig tot het maalstoppeil, waardoor de gemalen niet meer konden lozen. De aanleg van de bypass van de Lange Linschoten was voorzien om de maalstops voor de gemalen Noord-Linschoten en Snelrewaard te reduceren. De noodzaak voor een bypass op landgoed Linschoten, om de Lange Linschoten en het dorp Linschoten te ontlasten, is niet meer nodig door de aanleg van gemaal Waardsedijk.

-Vergroting berging boezem Oude Rijn

De boezem Oude Rijn heeft een wateropgave en de berging moet worden vergroot. Daarnaast is er extra berging nodig als compensatie voordempingen, het afstoten van vervallen voorboezems en de invulling van de waterbank. In het kader van het watergebiedsplan is onderzocht of extra berging te realiseren is door in de grienden van het landgoed Linschoten een droge berging te creëren.

Voor de berging wordt nu ingezet op een goedkoper en eenvoudiger alternatief langs de Montfoortse Vaart. De mogelijkheden worden momenteel verkend.

Ad 2. Schoon water en ecologie

-Natuurvriendelijke oevers.

De natuurvriendelijke oevers waren voorzien langs de nieuwe maalvlieten van de gemalen Noord-Linschoten en Waardsedijk en langs de Engherkade. De oevers langs de vlieten zijn niet gerealiseerd door weerstand van de eigenaren van de belendende percelen. Door een herijking van de ecologische hoofdstructuur (door de provincie, in 2011) verviel de noodzaak voor een natuurvriendelijk oever langs de Engherkade. De oevers worden nu aangelegd langs de vervallen voorboezem van het oude gemaal Snelrewaard en in de achterliggende polder.

-Vispassages.

Door de aanleg van vier vispassages is nu vismigratie mogelijk tussen ca. 2.000 ha polder en de boezem Oude Rijn. De laatste vispassage (Rapijnen) is in voorbereiding.

Ad 3. Waterhuishouding op orde

De hydraulische knelpunten in het watersysteem van de Linschoterwaard zijn opgelost of zijn in voorbereiding. Na uitvoering van de laatste maatregelen kan worden gesteld dat de waterbeheersing in de Linschoterwaard op orde is en vereiste peilen kunnen worden ingesteld.

In alle peilgebieden waar een peilwijziging wordt doorgevoerd wordt een bebouwingsonderzoek uitgevoerd. In twee gebieden moet nog een fysieke scheiding tussen de polder en de bebouwing worden aangebracht. Dit zijn de Cattenbroeksedijk en IJsselveld over de Vaart. Als ook deze twee projecten zijn uitgevoerd, kunnen de waterpeilen, zoals vastgesteld in het peilbesluit, gefaseerd worden ingesteld en kan het proces van vergunningverlening en opheffen van de onderbemalingen starten.

In het watergebiedsplan is grootonderhoud voorzien aan de westelijke kering van de Montfoortsevaart / Engherkade. Dit grootonderhoud zou gecombineerd worden uitgevoerd met de aanleg van een natuurvriendelijke oever. De natuurvriendelijke oever wordt niet gerealiseerd (zie AD 2.) en uit een recente toetsing is gebleken dat groot onderhoud aan de kade niet op korte termijn vereist is.

Kaders (waterschapsdoel)

- Vaststelling watergebiedsplan Linschoterwaard / 1 maart 2011 (DM# 354484).
- Kennisneming door het AB van de rapportage over de stand van zaken bij de zes watergebiedsplannen en scenario's om het voorziene dekkingstekort van 12,0 mln euro op te vangen / 16 januari 2013 (DM 588234).
- Oplossen voorziene tekorten watergebiedsplannen/ oktober 2013 (DM 628144).
- Projectplan gemaal Waardsedijk en Maalvliet / 16 juni 2015 / (DM# 934623)
- verkoop molenstomp Snelrewaard (DM# 1268253)

Financiële aspecten

Op 1 maart 2011 heeft het Algemeen Bestuur het watergebiedsplan 'Linschoterwaard' vastgesteld en een 'moederkrediet' ter grootte van € 11.000.000 voor de uitvoering van de maatregelen. Op 2 oktober 2013 heeft het Algemeen Bestuur dit krediet met € 200.000,- verlaagd tot € 10.800.000.

Nu de laatste deelprojecten in voorbereiding zijn, is een goede prognose af te geven voor de totaalkosten.

De totale uitvoeringskosten worden geprognostiseerd op ca. € 9.900.000 waardoor ca. € 900.000 niet wordt uitgegeven.

Deze onderschrijding wordt met name veroorzaakt door:

- Het niet realiseren van de bypass en de berging in de grienden op landgoed Linschoten.
 - Het uitvoeren van een goedkoper alternatief voor de boezemberging, en
 - Het niet uitvoeren van het grootonderhoud aan de keringen langs de Montfoortsevaart.
- Het toekomstig grootonderhoud aan de keringen wordt gefinancierd uit het GOP-Regionale keringen.

Dit voorstel heeft voor HDSR materiële financiële consequenties. Nadat het laatste deelproject financieel gereed is, wordt ook het totale watergebiedsplan financieel afgesloten. De lagere uitgave leidt tot lagere kapitaallasten.

Communicatie aspecten

geen

MVO aspecten

geen

Bijlagen

1. Prognose totale uitgaven watergebiedsplan 'Linschoterwaard'.

Bijlage 1: Prognose totale uitgaven watergebiedsplan 'Linschoterwaard'

Moederproject	Project Nummer	Projectnaam	Project Status	Prognose Eindstand
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401319	Maatregelen Peilgebied 15	Financieel gereed	€ 81.719
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401321	Maatregelen Peilgebied 16	Financieel gereed	€ 172.395
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401310	Nieuwbouw gemaal Waardsedijk	Technisch gereed	€ 4.141.567
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401316	Maatregelen Peilgebied 14-A	Financieel gereed	€ 32.109
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401317	Maatregelen peilgebied 14	Financieel gereed	€ 74.663
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401322	Engherkade wijziging peilgrens	Financieel gereed	€ 100.225
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401325	Nieuwe stuwen Oudewater	Financieel gereed	€ 74.996
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401340	Grondaankoop WGP LSW	Financieel gereed	€ 565.000
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401311	HWVZ Linschoterwaard	in uitvoering	€ 292.309
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401314	Polderberging Noord-Linschoten	in uitvoering	€ 232.129
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401315	Splitsen peilgebied 14-D	in uitvoering	€ 400.000
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401328	NVO en Vispassages WGP LSW	in uitvoering	€ 500.000
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401330	Herinrichting Snelrewaard	in uitvoering	€ 1.400.000
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401344	waterbeheersing Cattenbroek	in voorbereiding	€ 200.000
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	401341	vispassage Rappijen	in voorbereiding	€ 300.000
M401300 WGP LINSCHOTERWAARD	geen	waterbergingsgebied Linschoterwaard	in voorbereiding	€ 1.350.000

€ 9.917.112